

**Dorota Czykier-Wierzba**

Uniwersytet Gdański  
e-mail: dorota.czykier-wierzba@ug.edu.pl

---

## WPLYW UNIJNEJ POLITYKI SPÓJNOŚCI NA PROCES DECENTRALIZACJI ZARZĄDZANIA FUNDUSZAMI POMOCOWYMI W POLSCE

---

## INFLUENCE OF THE EU COHESION POLICY ON THE PROCESS OF DECENTRALIZATION OF THE AID FUNDS MANAGEMENT IN POLAND

---

DOI: 10.15611/pn.2017.485.06

JEL Classification: E62, E63, H30

**Streszczenie:** Celem artykułu jest udowodnienie tezy, że prowadzona w Polsce unijna polityka spójności wywiera wpływ na proces decentralizacji zarządzania funduszami pomocowymi. Polska po wstąpieniu do UE rozpoczęła realizację polityki spójności i uzyskała prawo do korzystania z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Przyznane z budżetu ogólnego UE fundusze są wykorzystywane w Polsce na programy krajowe i regionalne. Z przeprowadzonych badań wynika, że w latach 2007–2013 przeznaczono w Polsce na programy regionalne 24,7% ogółu funduszy przyznanych na politykę spójności, zaś w latach 2014–2020 samorządy będą mogły wykorzystać 40,7% tych funduszy. Na podstawie przytoczonych danych można stwierdzić, że od 2007 roku postępuje w Polsce proces decentralizacji zarządzania unijnymi funduszami polityki spójności. W jego konsekwencji następuje nie tylko zwiększenie samodzielności regionów w zakresie wyznaczania priorytetów rozwojowych, lecz także zwiększenie ich odpowiedzialności za prowadzoną politykę rozwoju.

**Słowa kluczowe:** Unia Europejska, polityka spójności, Polska, fundusze pomocowe, decentralizacja zarządzania.

**Summary:** The main objective is proving that Cohesion Policy conducted in Poland has an impact on the decentralization process of the management of the aid funds of the EU. Poland, after its accession to the EU, started the implementation of the Cohesion Policy and became eligible for assistance from Structural Funds and the Cohesion Fund. Funds allocated in the general budget of the EU are used to finance national and regional programs. From the research it follows that from 2007 to 2013 the spending on regional programs amounted to 24.7% of the total allocations for the Cohesion Policy, while in the period from 2014 to 2020 local governments are to spend 40.7% of the total allocations. Based on presented data, it can be concluded that since 2007 a process of decentralization of the management of the EU Cohesion Policy funds has progressed in Poland. Consequently, the process of increasing the

independence of the regions in defining their development priorities has taken place, along with increasing the responsibility of the regions for their development policy.

**Keywords:** European Union, cohesion policy, Poland, aid funds, management decentralization.

## 1. Wstęp

Polska, wstępując do UE w maju 2004 roku, rozpoczęła realizację jednej z ważniejszych polityk wspólnotowych, tj. politykę spójności. Prowadzenie tej polityki ma na celu promowanie harmonijnego rozwoju całego terytorium UE poprzez działania prowadzące do zmniejszenia dysproporcji w poziomach rozwoju regionów i w konsekwencji zwiększenie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Wspólnoty.

Instrumentami służącymi do finansowania tej polityki są fundusze strukturalne, tj. Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejski Fundusz Społeczny (EFS) oraz Fundusz Spójności [Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006]. Fundusze te kierowane są do tych regionów i sektorów gospodarki, które bez pomocy finansowej nie byłyby w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w UE. Po wstąpieniu do UE Polska uzyskała prawo do korzystania z unijnych funduszy polityki spójności, które są przeznaczane na realizację krajowych i regionalnych programów operacyjnych.

Do przeprowadzenia badań i opracowania ich wyników wykorzystano następujące metody badawcze: studia literaturowe w zakresie funkcjonowania polityki spójności w UE, analizę aktów prawnych oraz danych statystycznych dotyczących kierunków wykorzystania unijnych funduszy polityki spójności w Polsce.

Celem artykułu jest udowodnienie tezy, że prowadzona w Polsce unijna polityka spójności wywiera wpływ na proces decentralizacji zarządzania funduszami pomocowymi.

Udowodnienie przytoczonej powyżej tezy wymaga przeprowadzenia analizy polityki spójności realizowanej w Polsce w wieloletnich ramach finansowych na lata 2007–2013 i 2014–2020.

## 2. Polityka spójności w Polsce w latach 2007–2013

Prace dotyczące wieloletnich ram finansowych na lata 2007–2013 rozpoczęły się w 2004 roku i trwały do kwietnia 2006 roku. Ustalono wówczas, że w latach 2007–2013 wydatki z budżetu ogólnego UE wyniosą 974,8 mld euro (w cenach bieżących), w tym na politykę spójności 347,4 mld euro (w cenach bieżących), tj. 35,6% ogólnej kwoty wydatków [Porozumienie... 2006]. W latach 2007–2013 głównym beneficjentem pomocy z budżetu ogólnego UE była Polska, której przyznano na realizację polityki spójności 67,3 mld euro (w cenach bieżących), co stanowiło 19,4%

środków przewidzianych w budżecie ogólnym dla Polski na tę politykę. Z ogólnej kwoty funduszy przyznanych dla Polski na lata 2007–2013 52% zostało przeznaczonych na EFRR, 15% na EFS i 33% na Fundusz Spójności [*Narodowe strategiczne...* 2007, s. 116].

W dniu 6 października 2006 Rada Europejska podjęła decyzję w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności na lata 2007–2013 [Decyzja Rady... 2006]. Celem Strategicznych Wytycznych Wspólnoty było „stymulowanie rozwoju strategicznego wymiaru polityki spójności prowadzącego do wzmocnienia synergii z celami odnowionej agendy lizbońskiej oraz wspomagania realizacji tych celów” [Decyzja Rady... 2006]. Dokument ten stanowił podstawę do przygotowania przez kraje członkowskie Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO), co było warunkiem wykorzystania przyznanych z budżetu ogólnego UE funduszy na politykę spójności. W Polsce dokument ten został przygotowany przez Radę Ministrów i był nazywany również Narodową Strategią Spójności (NSS). Celem NSS było tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności polskiej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej [*Narodowe strategiczne...* 2007, s. 40]. Od 2007 roku cele NSS były wdrażane za pomocą krajowych programów operacyjnych zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i 16 regionalnych programów operacyjnych zarządzanych przez samorządy poszczególnych województw (tab. 1).

**Tabela 1.** Unijne fundusze polityki spójności przeznaczone w Polsce na realizację programów operacyjnych w latach 2007–2013 (w mld euro, w cenach bieżących)

Programy operacyjne	Źródło finansowania	Kwota
Krajowe programy operacyjne	EFRR, EFS, Fundusz Spójności	50,7
Regionalne programy operacyjne	EFRR	16,6
Ogółem		67,3

Źródło: [*Narodowe strategiczne...* 2007, s. 116].

W latach 2007–2013 na krajowe programy operacyjne przeznaczono, jak wynika z tab. 1, 50,7 mld euro, co stanowiło 75,3% ogółu funduszy przyznanych dla Polski na realizację polityki spójności. Obok programów krajowych, w wieloletnich ramach finansowych na lata 2007–2013, utworzono 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) i przyznano poszczególnym regionom określone kwoty środków na realizację inwestycji. RPO były współfinansowane z EFRR. W latach 2007–2013 na realizację tych programów przeznaczono, jak wynika z tab. 1, 16,6 mld euro, co stanowiło 24,7% ogólnej kwoty środków przyznanych dla Polski na unijną politykę spójności.

Celem głównym 16 RPO było podnoszenie konkurencyjności gospodarki poszczególnych regionów oraz wspieranie ich zrównoważonego rozwoju [Lejczyk

2007]. Realizacja tego celu miała przyczynić się do tworzenia warunków do rozwoju inwestycji, w tym szczególnie dotyczących innowacji oraz zatrudnienia. Wprawdzie w 16 RPO ustalona została przez poszczególne regiony różna liczba osi priorytetowych, to jednak uwzględnione zostały w nich podobne obszary wsparcia jak w programach krajowych. Należały do nich: badania i rozwój technologiczny, innowacje i przedsiębiorczość, społeczeństwo informacyjne, transport, energetyka, ochrona środowiska, turystyka, kultura, rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, inwestycje w infrastrukturę społeczną oraz pomoc techniczna.

Przy podziale środków pomiędzy regiony uwzględnione zostały następujące kryteria: liczba ludności województwa, PKB na jednego mieszkańca oraz stopa bezrobocia [*Narodowe strategiczne...* 2007, s. 118].

W latach 2007–2013 największymi beneficjentami pomocy unijnej były, jak wynika z tab. 3, woj. mazowieckie i śląskie. Bezwzględne liczby opisujące wielkość pomocy przyznanej regionom, zawarte w tab. 3, nie pozwalają jednak bezpośrednio ocenić ani porównać jej znaczenia dla tych regionów. Nieporównywalność ta wynika przede wszystkim ze znacznego zróżnicowania samych regionów, w szczególności ze względu na liczbę mieszkańców. Aby uwzględnić to zróżnicowanie, kwotę pomocy unijnej należy odnieść do liczby mieszkańców regionu (tab. 4). Uzyskane wyniki względne są bowiem bezpośrednio porównywalne dla wszystkich regionów i pozwalają łatwiej ocenić wpływ pomocy unijnej na społeczności lokalne. Z danych zawartych w tab. 4 wynika, że w latach 2007–2013 największe wsparcie, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, uzyskały najbiedniejsze województwa, tj.: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie<sup>1</sup>. Zwiększone transfery środków pomocowych do najbiedniejszych regionów wynikały z faktu, że obszary te były mniej konkurencyjne, przyciągały mniej inwestycji bezpośrednich, rozwijały się wolniej i wolniej reformowały swoje gospodarki, a ponadto wykorzystywały mniej środków pomocowych [*Narodowe strategiczne...* 2007, s. 118]. Stąd dla przewyciężenia trudności strukturalnych niezbędne było ich uprzywilejowanie względem innych obszarów przy podziale unijnych funduszy polityki spójności.

### 3. Polityka spójności w Polsce w latach 2014–2020

Projekt budżetu ogólnego UE na lata 2014–2020 został przygotowany przez Komisję Europejską w 2011 roku, a zatwierdzony, po długich dyskusjach, przez Parlament i Radę Europejską dopiero w grudniu 2013 roku. Ustalono, że w latach 2014–2020 wydatki budżetowe w ujęciu według zobowiązań wyniosą 1082,5 mld euro (w cenach bieżących), w tym na politykę spójności zarezerwowano 351,8 mld euro (w cenach bieżących), co stanowi 32,5% ogółu wydatków z tego budżetu [*Multiannual...*

<sup>1</sup> W 2013 roku PKB na 1 mieszkańca wynosił w: woj. lubelskim 47% średniej dla UE, woj. świętokrzyskim 49% średniej dla UE, woj. podlaskim 49% średniej dla UE, woj. warmińsko-mazurskim 48% średniej dla UE i w woj. podkarpackim 47% średniej dla UE [*PKB 2016*].

2014]. W nowym okresie programowania przyjęto, że polityka spójności będzie stanowiła podstawową politykę inwestycyjną, mającą na celu zwiększenie zatrudnienia i wzrost gospodarczy, oraz podstawowe narzędzie realizacji priorytetów strategii „Europa 2020” w zakresie inteligentnego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu [Jasiński 2010]. W latach 2014–2020 głównym beneficjentem środków przeznaczonych na finansowanie polityki spójności będzie Polska, której przyznano na ten cel 76,7 mld euro (w cenach bieżących), tj. 22% ogółu środków przeznaczonych na politykę spójności [Multiannual... 2014].

Podstawę wdrażania funduszy unijnych w Polsce stanowi Umowa Partnerstwa. Jest to rodzaj kontraktu pomiędzy Polską a Komisją Europejską, w którym nasz kraj wskazuje, w jaki sposób, dzięki funduszom unijnym z nowego wieloletniego budżetu UE na lata 2014–2020, zamierza zrealizować swoje cele rozwojowe. W nowej perspektywie finansowej priorytety Umowy Partnerstwa muszą być ściśle dostosowane do celów strategii „Europa 2020”. Instrumentami realizacji Umowy Partnerstwa są krajowe i regionalne programy operacyjne, poprzez które środki unijne trafiają w poszczególnych obszarach kraju do beneficjentów, w tym do samorządów i przedsiębiorstw [Programowanie... 2014, s. 5].

W latach 2014–2020 unijne fundusze polityki spójności zostaną przeznaczone w Polsce na realizację krajowych programów operacyjnych oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) opracowanych, zarządzanych i wdrażanych przez władze poszczególnych województw (tab. 2). Wszystkie wymienione wyżej programy operacyjne wpisują się w określone obszary sformułowane w strategii „Europa 2020”.

**Tabela 2.** Unijne fundusze polityki spójności przeznaczone w Polsce na realizację programów operacyjnych w latach 2014–2020 (w mld euro, ceny bieżące)

Programy operacyjne	Źródła finansowania	Kwota
Krajowe programy operacyjne	EFRR, EFS, Fundusz Spójności	45,5
Regionalne programy operacyjne	EFRR, EFS	31,2
Ogółem		76,7

Źródło: [Programowanie... 2014, s. 168; Rząd przyjął... 2014, s. 2].

W latach 2014–2020 na krajowe programy operacyjne przeznaczy się 45,5 mld euro, tj. 59,3% ogólnej kwoty przyznanych dla Polski unijnych funduszy polityki spójności (tab. 2).

W perspektywie finansowej na lata 2014–2020 będzie realizowanych, jak wspomniano, obok krajowych programów operacyjnych, 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO). Realizacja tych programów ma na celu zwiększenie konkurencyjności regionów oraz poprawę jakości życia ich mieszkańców poprzez wykorzystanie potencjałów regionalnych i niwelowanie barier rozwojowych [Rząd przyjął... 2014, s. 2]. W związku z decentralizacją zarządzania funduszami pomocowymi

programy regionalne będą, w obecnych wieloletnich ramach finansowych, finansowane z dwóch funduszy strukturalnych, tj. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), a nie – jak to miało miejsce w latach 2007–2013 – tylko z EFRR. Z pierwszego z tych funduszy przeznaczono dla województw na lata 2014–2020 55,6% ogólnej kwoty przyznanej Polsce z budżetu ogólnego UE na ten fundusz (w poprzedniej perspektywie wskaźnik ten wynosił 49,7%) oraz 68% środków z EFS [*Programowanie...* 2014, s. 102].

W praktyce oznacza to, że z wymienionych funduszy województwa będą mogły finansować nie tylko – jak dotychczas – działania inwestycyjne (np. takie jak budowa dróg, linii kolejowych, wodociągów itp.), lecz także projekty „miękkie” (np. szkolenia nauczycieli, organizowanie dodatkowych zajęć dla uczniów, wspieranie osób pozostających bez pracy lub chcących podnieść swoje kwalifikacje itp.).

Zaplanowano, że w latach 2014–2020 na 16 programów regionalnych przeznaczony się 31,2 mld euro, co stanowi 40,7% ogólnej kwoty środków przyznanych dla Polski na realizację programów operacyjnych (tab. 2).

Podział środków przeznaczonych w latach 2014–2020 na realizację 16 RPO pomiędzy województwa uzależniony został od obliczonego algorytmu. Przy jego ustalaniu wzięto pod uwagę m.in.: liczbę ludności regionu, PKB *per capita* w PPS dla każdego z regionów, różnicę pomiędzy PKB i siłą nabywczą w regionie liczoną *per capita* względem średniej unijnej oraz liczbę bezrobotnych [*Programowanie...* 2014, s. 167]. Podział środków przeznaczonych na 16 RPO pomiędzy województwa w latach 2014–2020 przedstawiono w tab. 3.

Z danych zawartych w tab. 3 wynika, że w latach 2014–2020 przyznano województwom z unijnych funduszy polityki spójności znacznie więcej środków aniżeli w poprzednich wieloletnich ramach finansowych. W latach 2014–2020 najwięcej środków na realizację RPO uzyskają woj. śląskie i małopolskie, a najmniej opolskie i lubuskie. Przeprowadzone natomiast obliczenia dotyczące pomocy unijnej na jednego mieszkańca wskazują, że w latach 2014–2020 najwięcej środków z unijnych funduszy polityki spójności uzyskają, podobnie jak w latach 2007–2013, najbardziej ubogie województwa, tj.: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie (tab. 4). Nie ulega wątpliwości, że zwiększenie w latach 2014–2020 kwoty środków przeznaczonych na realizację 16 RPO należy ocenić pozytywnie. To nie władze krajowe, ale władze województwa najlepiej orientują się w potrzebach i możliwościach własnego regionu, a to gwarantuje efektywne wykorzystanie środków unijnych.

Uruchomienie przyznanych regionom środków z funduszy unijnych w ramach RPO warunkowane jest jednak przygotowaniem przez każdy region strategii inteligentnej specjalizacji. Inteligentna specjalizacja oznacza optymalne wykorzystanie potencjału poszczególnych regionów poprzez możliwie najlepsze dopasowanie kierunków ich rozwoju do ich specyficznych warunków społeczno-gospodarczych. W związku z tym każdy region powinien określić, w jakich branżach będzie się specjalizował, i ująć to w swojej strategii rozwoju [*Regiony...* 2012].

**Tabela 3.** Alokacja unijnych funduszy polityki spójności według województw w latach 2007–2013, 2014–2020 (w mln euro, w cenach bieżących)

Województwa	Lata	
	2007–2013	2014–2020
Dolnośląskie	1 213,1	2 252,5
Kujawsko-pomorskie	951,0	1 903,5
Lubelskie	1 155,8	2 230,9
Lubuskie	439,2	906,9
Łódzkie	1 006,4	2 256,0
Małopolskie	1 290,3	2 878,2
Mazowieckie	1 831,5	2 089,8
Opolskie	427,1	944,9
Podkarpackie	1 136,3	2,114,2
Podlaskie	636,2	1 213,6
Pomorskie	885,1	1 864,8
Śląskie	1 712,9	3,476,9
Świętokrzyskie	725,8	1,364,5
Warmińsko-mazurskie	1 036,5	1 728,3
Wielkopolskie	1 272,8	2 450,2
Zachodniopomorskie	835,4	1 601,2
Ogółem	16 555,6	31 256,3

Źródło: [Narodowe strategiczne... 2007, s. 122; Programowanie... 2014, s. 168].

**Tabela 4.** Unijne fundusze polityki spójności przeznaczone na programy regionalne w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2007–2013 i 2014–2020 (w euro, w cenach bieżących)

Województwa	Lata	
	2007–2013	2014–2020
1	2	3
Dolnośląskie	348,9	774,4
Kujawsko-pomorskie	457,2	910,6
Lubelskie	534,4	1 041,8
Lubuskie	432,6	888,7
Łódzkie	396,6	900,1
Małopolskie	388,9	855,0
Mazowieckie	349,0	376,9
Opolskie	417,3	943,4
Podkarpackie	537,9	993,2

Tabela 4, cd.

1	2	3
Podlaskie	532,7	1 017,6
Pomorskie	393,3	810,6
Śląskie	369,7	757,6
Świętokrzyskie	570,0	1 079,3
Warmińsko-mazurskie	721,2	1 196,3
Wielkopolskie	371,4	705,9
Zachodniopomorskie	490,0	932,7

Źródło: tabela 3 oraz [Roczniki Statystyczne GUS za lata 2007–2015].

Poszczególne regiony wyznaczyły na lata 2014–2020 od dwóch do kilku inteligentnych specjalizacji, w tym najczęściej województwa wybierały rozwój: technologii informatycznych i telekomunikacyjnych, przemysłu rolno-spożywczego, rolnictwa ekologicznego, energetyki i przemysłu metalowego [Kołtuniak 2016]. Zakłada się, że strategii inteligentnej specjalizacji mogą stać się ważnym instrumentem koncentracji zasobów na rzecz badań, innowacyjności i modernizacji przemysłu w regionach [*Transformacja...* 2015]. Dzięki temu powstaną w regionach nowe miejsca pracy, wzrośnie zatrudnienie, spadnie bezrobocie i w konsekwencji tych procesów regiony odnotują wzrost gospodarczy. Warto podkreślić, że koncepcja inteligentnej specjalizacji stanowi przejaw nowego podejścia UE do polityki wobec regionów. Zakłada ona bowiem, jak wynika z powyższych rozważań, większą samodzielność regionów w kreowaniu źródeł własnego rozwoju oraz zwiększenie samodzielności samorządów w zakresie wyznaczenia priorytetów rozwojowych w regionach.

#### 4. Zakończenie

Polska, wstępując do UE w maju 2004 roku, rozpoczęła realizację jednej z ważniejszych polityk wspólnotowych, tj. politykę spójności, i uzyskała prawo do korzystania z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Na realizację tej polityki w latach 2007–2013 przyznano Polsce z budżetu ogólnego UE 67,3 mld euro, a na lata 2014–2020 76,7 euro. W wymienionych wyżej wieloletnich ramach finansowych Polska będzie głównym beneficjentem unijnych funduszy polityki spójności. W latach 2007–2013 przyznano Polsce 19,4% ogólnej kwoty przeznaczanej w UE na politykę spójności, a w latach 2014–2020 22,0%.

Unijne fundusze polityki spójności wykorzystuje się w Polsce na realizację programów krajowych oraz regionalnych. Proporcje podziału tych środków pomiędzy poziom krajowy i regionalny w analizowanych latach ulegały zmianom na korzyść szczebla regionalnego. Z przeprowadzonych badań wynika, że w latach 2007–2013 przeznaczono na programy regionalne 24,7% ogółu środków przyznanych Polsce na



realizację polityki spójności, zaś w obecnie obowiązujących ramach finansowych samorzady będą mogły wykorzystać 40,7% środków przyznanych na realizację tej polityki. W związku z tym w latach 2014–2020 na krajowe programy operacyjne przeznaczony jest mniejszy kwotę środków niżeli w latach 2007–2013 (tab. 1 i 2).

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że od 2007 roku postępuje w Polsce proces decentralizacji zarządzania funduszami z unijnej polityki spójności. W jego konsekwencji nastąpiło nie tylko zwiększenie samodzielności regionów, lecz także zwiększenie ich odpowiedzialności za prowadzoną politykę rozwoju. W analizowanych latach głównymi beneficjentami funduszy z unijnej polityki spójności są najbiedniejsze regiony, tj. woj. lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie (tab. 3). Dodatkowo w latach 2007–2013 wymienione regiony mogły korzystać z programu ponadregionalnego „Rozwój Polski Wschodniej”, od roku 2014 zaś korzystają z programu „Polska Wschodnia”.

Podsumowując można stwierdzić, że wzrost w kolejnych perspektywach finansowych funduszy pomocowych przeznaczonych na realizację programów regionalnych należy ocenić pozytywnie. To nie władze krajowe, ale władze województwa najlepiej orientują się bowiem w potrzebach i możliwościach własnego regionu, co wpływa na optymalne wykorzystanie potencjału regionu oraz gwarantuje efektywne wykorzystanie pomocy unijnej.

Z prowadzonych badań wynika, że przyznanie regionom znacznych funduszy w ramach unijnej polityki spójności przyczynia się do intensyfikacji procesów inwestycyjnych, szczególnie w zakresie infrastruktury technicznej oraz społecznej, i w konsekwencji stymuluje ich rozwój społeczno-gospodarczy [Jarosiński, Opalka 2015].

## Literatura

- Decyzja Rady z dnia 6 października 2006 r. w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności na lata 2007–2013, Dz. Urz. UE L 291/11 z 21.10.2006.
- Jarosiński K., Opalka B., 2015, *Finansowanie inwestycji w sektorze publicznym w Polsce w latach 2007–2013 w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej*, Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów, Szkoła Główna Handlowa, Zeszyt Naukowy nr 146.
- Jasiński L.J., 2010, *Strategia „Europa 2020”*, Nowe Życie Gospodarcze, nr 2/6.
- Kołtuniak M., 2016, *Regionalne specjalizacje drogą do zdobycia unijnego wsparcia*, Rzeczpospolita, z 16 marca.
- Lejczyk M., 2007, *Ocena przygotowania Polski do wykorzystania funduszy Unii Europejskiej*, Wspólnota Europejskie, nr 3.
- Multiannual financial framework 2014–2020 and EU budget 2014. The figures*, 2014, Luxembourg.
- Narodowe strategiczne ramy odniesienia 2007–2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie*, 2007, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.
- PKB na jednego mieszkańca w stosunku do średniej unijnej*, <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=&init=1&plugin=1&language=en&poode=tgs00006> (24.10.2016).

*Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami*, 2006, Dz. Urz. UE C/139/1, 14.06.2006.

*Programowanie perspektywy finansowej 2014–2020 – Umowa Partnerstwa*, 2014, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa.

*Regiony inteligentnie wyspecjalizowane*, 2012, Perspektywy Europejskie, nr 9.

Roczniki Statystyczne GUS za lata 2007–2015.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999, Dz. Urz. UE L/210/25 z 31.7.2006.

*Rząd przyjął projekty dokumentów na nową perspektywę finansową*, [www.mir.gov.pl](http://www.mir.gov.pl) (8.01.2014).

*Transformacja regionalnych gospodarek poprzez inteligentną specjalizację – droga naprzód*, 2015, Panorama inforegio, nr 54.